

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 18 czerwca 2018 r.

Poz. 3895

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.61.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 15 czerwca 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 ze zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "**Stanisława Skibińskiego**" (47354), położonej na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza, na całym jej przebiegu, na "**Kardynała Stefana Wyszyńskiego**".

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Prezydentowi Miasta Dąbrowa Górnicza.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.299.2017 z dnia 18 października 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza z prośbą o udzielenie informacji dotyczącej m.in. ulicy "Stanisława Skibińskiego" położonej na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza to jest: kogo upamiętnia nazwa ww. ulicy oraz kto i kiedy nadał nazwę ww. ulicy - w przypadku, gdy była to Rada Miasta Dąbrowy Górniczej (ew. Rada Narodowa), poproszono o wskazanie i przesłanie Wojewodzie uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wskazaną korespondencję, Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza pismem z dnia 23 października 2017 r., znak: BRM.033.1.2017 przekazał kopię uchwały Nr XXXIII/98/73 Miejskiej Rady Narodowej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 czerwca 1973 r. w sprawie zmiany nazewnictwa ulic w Dąbrowie Górniczej wraz z uzasadnieniem.

Wojewoda Śląski, realizując wymóg, wynikający z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 16 listopada 2017 r., Nr NPII.4100.299.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii, dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Stanisława Skibińskiego", położonej na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza, z art. 1 ustawy. W załączeniu przekazano kopię pisma z dnia 23 października 2017 r. Nr BRM.033.1.2017 Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza, w którym przekazano uchwałę Nr XXXIII/98/73 Miejskiej Rady Narodowej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 czerwca 1973 r.

W dniu 5 czerwca 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUW-940-11(95)/18 z dnia 29 maja 2018 r. Instytutu Pamięci Narodowej, wskazująca, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "**Stanisława Skibińskiego**" w mieście Dąbrowa Górnicza jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W ww. opinii podniesiono, iż: *"Stanisław Skibiński (1928–1973) urodził się w rodzinie robotniczej. Po ukończeniu szkoły pracował fizycznie. W 1945 r. we Francji wstąpił do Związku Młodzieży Polskiej „Grunwald” - komunistycznej organizacji młodzieżowej utworzonej z inicjatywy Francuskiej Partii Komunistycznej. Pełnił w niej funkcję sekretarza. W 1946 r. wstąpił oficjalnie do komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej. W 1947 r. przyjechał do Polski i osiedlił się w Bytomiu. Pracował w kopalni Bobrek oraz dokształcał się w gimnazjum przemysłowym. Organizował w nim komórkę Związku Walki Młodych - komunistycznej organizacji młodzieżowej. Po zdaniu matury został słuchaczem studium Wstępnego Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W czasie studiów aktywnie działał w podporządkowanej komunistom organizacji - Związku Akademickim Młodzieży Polskiej. Po studiach został działaczem komunistycznej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR), pracował w Komitecie Wojewódzkim (KW) PZPR w Katowicach. Od 1960 roku pełnił funkcję zastępcy kierownika Wydziału Nauki i Oświaty oraz kierownika tego wydziału w KW PZPR. W latach 1967-1973 był sekretarzem KW PZPR w Katowicach. Zmarł w 1973 r."*

W opinii wskazano również, że *W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, że osoba Stanisława Skibińskiego stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe uzasadnienie w nazwie ulicy, która wskazaną postać upamiętnia. Tym samym sama nazwa propaguje komunizm, a co za tym idzie jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.*

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ul. "Stanisława Skibińskiego", jako niezgodnej z art. 1 ust. 1 ustawy. Niewątpliwie życiorys Stanisława Skibińskiego wskazuje na to, że jest on postacią symbolizującą i propagującą idee komunizmu, jak również osobą symbolizującą represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989. Wojewoda wskazuje ponadto, że pojęcie "symbolizowanie" oznacza bycie symbolem czegoś, a sam symbol miałby pełnić funkcję zastępczą wobec przedmiotu, pojęcia lub symbolu. Jak wynika z opinii IPN Stanisław Skibiński był członkiem władz PZPR, sprawował w partii funkcje kierownicze (sekretarz KW PZPR w Katowicach). Jest faktem powszechnie znanym, iż partia ta była partią komunistyczną, masową, kierującą centralnie zarządzaną i biurokratyzowaną gospodarką, sprawującą władzę państwową w sposób autorytarny, dążącą do totalitarnego kontrolowania wszystkich sfer życia społecznego. Nie posiadając zatem głębszej wiedzy historycznej można stwierdzić, iż osoba zajmująca kierownicze stanowisko we władzach PZPR stanowi symbol idei komunistycznych.

Ponadto w przedmiotowej sprawie pismem z dnia 16 listopada 2017 r. organ nadzoru zwrócił się do Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w jej najbliższej okolicy. W odpowiedzi Przewodnicząca Rady Miejskiej pismem z dnia 23 listopada 2017 r. Nr BRM.0014.7.101.2017 nie przedstawiła żadnej propozycji zmiany nazwy, pozostawiając to w kompetencji Wojewody.

Wobec powyższego – uwzględniając różnorodność nazw pobliskich ulic Wojewoda Śląski postanawia nadać wskazanej ulicy nazwę "**Kardynała Stefana Wyszyńskiego**".

Według powszechnie dostępnych źródeł **Stefan Wyszyński** (ur. 3 sierpnia 1901 w Zuzeli, zm. 28 maja 1981 w Warszawie) – polski duchowny rzymskokatolicki, biskup diecezjalny lubelski w latach 1946–1948, arcybiskup metropolita gnieźnieński i warszawski oraz prymas Polski w latach 1948–1981, kardynał prezbiter od 1953 r. Zwany Prymasem Tysiąclecia, Czcigodny Sługa Boży Kościoła katolickiego. Pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego. W okresie komunistycznych represji wobec Kościoła i społeczeństwa

broniał chrześcijańskiej tożsamości narodu. Był jednocześnie inicjatorem politycznego ułożenia stosunków z władzami państwa. Więziony i represjonowany. Do 1956 r. internowano go w Rywałdzie, Stoczku, Prudniku i Komańczy. Ważnym zadaniem w programie pracy prymasa Wyszyńskiego była troska o chrześcijańskie ułożenie kontaktów między polskim i niemieckim narodem. Wielkim krokiem ku pojednaniu było orędzie biskupów polskich w liście do biskupów niemieckich, zawierające historyczne zdanie: "Wybaczymy i prosimy o wybaczenie". Spowodowało to zorganizowaną przez PZPR i MSW nagonkę na biskupów i na prymasa. Kardynał Wyszyński był niekwestionowanym autorytetem moralnym, duchowym współtwórcą przemian społecznych, które doprowadziły do upadku komunizmu. W latach 1980-81 wspierał i chronił przed zagrożeniami rodzącą się "Solidarność". Miał duży udział w wyborze Karola Wojtyły na papieża. W 2001 roku - w stulecie urodzin - w Rzymie rozpoczął się jego proces beatyfikacyjny.

Nie ulega wątpliwości, że Kardynał Stefan Wyszyński zasługuje na uhonorowanie poprzez uczynienie go patronem ulicy w Dąbrowie Górniczej, a nazwa ulicy "Kardynała Stefana Wyszyńskiego" pozostaje zgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy ze "Stanisława Skibińskiego" na "Kardynała Stefana Wyszyńskiego" należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od tej jednostki.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Dąbrowie Górniczej
- 2) aa.